

KITEEN KAUPUNKI
Ympäristölautakunta
pvm 17.3.2026 § 19

MAA-AINES JA YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS 2/2026
Dnro 478/11.01.00.01/2025
Annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella
19.3.2026

ASIA

Päätös maa-ainelain 4a §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta sekä ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee siirrettävää kivenmurskaamaa. Päätös sisältää ratkaisun myös maa-ainelain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

██████████ Timonen
██████████
██████████

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Maa-ainesten ottaminen ja kiviaineksen murskaaminen

Maa-aineksen ottoalue sijaitsee Kiteen kaupungissa Kiteenlahden kylässä ██████████ nimisellä tilalla RN:o 12:12, kiinteistötunnus ██████████.

Kiinteistönomistaja on ██████████.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainelain 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottamiseen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta 1 luvun 2 §:n 1 momentin 6b kohdan perusteella lupahakemus käsitellään kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa.

Kiteen kaupungin hallintosäännön (7.4.2025) 5 luvun 16.3 §:n mukaan Ympäristölautakunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maa-ainelain tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Suunniteltu maa-ainesten ottopaikka sijaitsee olemassa olevalla ottamisalueella. Ottamisalueella on ollut maa-aines- ja ympäristölupa murskaustoiminnalle, luvat olivat voimassa 11.11.2025 asti.

Alue on Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 osoitettu kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi sekä tärkeäksi tai vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Asema- tai yleiskaavaa alueella ei ole.

LAITOKSEN SIJAINNINPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Toiminta sijoittuu Kiteen Kiteenlahden kylään, Kiteen keskusta sijaitsee linnuntietä noin 5,5 km päässä.

Maa-aineksen ottoalue on entistä soranottoaluetta, jolle on myönnetty edellinen maa-ainestenottolupa 11.11.2015. Hakija jatkaa soran ottamista samalta ottoalueelta. Ottoalueen ympäristö on maa- ja metsätalousaluetta.

Hakemuksen tarkoittama alue sijaitsee Tervalammimäen 2E-luokkaan luokitellulla pohjavesialueella. Hakemuksen mukaan pohjaveden keskimääräinen korkeusasema on tasossa +82.19 (N2000). Alueella ei ole vedenottoamoita. Lähin talousvesikaivo on hakijoiden pihapiirissä. Hakemuksen mukaan ottoalueen välittömässä läheisyydessä ei ole lähteitä.

Maa-aineksen ottopaikka sijaitsee paikallisesti arvokkaalla Linnunmäkinimisellä harjualueella sekä Kiteenlahden valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen eteläosassa noin 200 metrin etäisyydellä Löykänniementiestä. Linnunmäen harjualue on pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamista (POSKI) koskevassa valtakunnallisessa hankkeessa määritelty osittain vähäiseen maa-ainesten ottoon soveltuvaksi. Lisäksi ottoalueen eteläosa sijaitsee Kiteenlahden rantakerrostuma-alueen harjudeltan välisessä notkelmassa (Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat, arvoluokka 3). Alue on ollut ottamistoiminnan käytössä jo edellisen maa-ainestuluvan aikana.

Suunnitelma-alueen itäpuolella sijaitsevalla pellolla on kiinteä muinaisjäännös, jonne on matkaa noin 50 metriä. Lisäksi alueen länsipuolella, noin 500 metrin päässä, sijaitsee Tölkkiisaaren yksityismaiden luonnonsuojelualue. Lähin Natura-alue on Kalmistolan haka, joka sijaitsee suunnitelma-alueen pohjoispuolella, noin 700 metrin etäisyydellä.

Lähin, hakijoiden omistama asuinkiinteistö sijaitsee ottoalueesta noin 210 metrin etäisyydellä. Lähimpään naapurikiinteistön asuinrakennukseen on matkaa 520 metriä.

LAITOKSEN TOIMINNAN KUVAUS

Yleiskuvaus toiminnasta

Maa-ainesten ottotoiminta

Lupaa haetaan maa-ainesten (sora, hiekka) ottamiseen teiden rakentamiseen ja tienpitoon. Maa-aineksia jalostetaan murskaamalla ja seulomalla eri lajikkeiksi. Kokonaisottamismäärä on 100 000 k-m³ ja ottamisaika 10 vuotta. Arvioitu vuosittainen otto on 10 000 k-m³. Suunnitelma-alueen pinta-ala on 4,6 ha ja ottamisalueen pinta-ala on noin 3,0 ha. Maa-ainesten ottamissyvyys tulee vaihtelemaan 4-10 metrissä. Ottamistoimintaa jatketaan olemassa olevalla ottoalueella. Alin ottamistaso on tasolla +87.00 (N2000). Tällöin pohjaveteen jää vähintään 4 metrin suojamaakerros.

Alue pidetään siistinä koko toiminnan ajan, eikä siellä säilytetä toimintaan kuuluvia laitteita tai romuja. Työskentelyssä noudatetaan työturvallisuuslain mukaisia käytäntöjä. Alueella työskentelevät henkilöt ovat ammattitaitoisia ja heidät on perehdytetty toimimaan ympäristövahinkojen varalta. Alueelle johtava tie voidaan tarvittaessa sulkea lukittavalla puomilla tai vastaavalla esteellä silloin, kun alueella ei ole toimintaa. Tulotien varteen asetetaan kyltti, jossa kerrotaan varoitus alueella liikkumisesta sekä mahdollisesti toiminnan harjoittajan nimi, yhteystiedot ja alueen nimi.

Luiskien reunat merkataan lippusiimoin ja putoamisvaarasta kertovin kyltein, jolloin ulkopuolisten tahaton joutuminen alueelle estyy. Ottamisalue merkitään maastoon ja alueelle mitataan tarpeellinen määrä korkeusmerkkejä luvan myöntämisen jälkeen. Koillisosassa sijaitsevan rakennuksen seinään on mitattu korkeusmerkki.

Aikaisempina toimintavuosina pintamaata on poistettu noin 3 hehtaarin suuruiselta alueelta, ja sen määrä on arvioitu olevan noin 10 000 m³. Pintamaat on välivarastoitu alueen pohjoisosaan. Ottamisalueella ei ole merkittävää määrää kuorimatonta pintamaata. Alueen varastoidut pintamaat hyödynnetään kokonaisuudessaan alueen maisemoinnissa. Alueelta kuorittu puhdas pintamaa ei aiheuta ympäristövaikutuksia.

Polttoaineet varastoidaan hakijoiden pihapiirissä sijaitsevissa rakennuksissa ja varastointialueella.

Murskaustoiminta

Samanaikaisesti haetaan ympäristölupaa myös siirrettävälle murskauslaitokselle. Murskauksen suorittaa ulkopuolinen urakoitsija. Raaka-aineen syöttö tapahtuu kaivinkoneella, valmis murske siirretään varastokasoihin pyöräkuormaajalla. Kiviaineksen murskaustoiminta on kausiluonteista toimintaa ja sitä on 2-8 viikkoa vuodessa. Murskausta ei välttämättä ole joka vuosi. Suunnitelman mukaan ottamisalueella suoritetaan kiviaineksen murskaamista siirrettävällä, nykyaikaisella 2- tai 3-vaiheisella murskausasemalla. Murskausasema tuodaan alueelle murskaustoiminnan alkaessa ja viedään pois sen päätyttyä. Murskaustoiminta ajoittuu ma-pe klo 7–22. Kuormausta ja kuljetusta on arkisin ma-pe klo 6–22. Raskasliikennettä alueella tapahtuu pääosin arkipäivinä klo 6.00–22.00 välisenä aikana sekä mahdollisesti viikonloppuisin vähäisessä määrin

Tuotteet, tuotanto ja kapasiteetti

Vuosittainen ottamismäärä vaihtelee käyttötarpeen ja markkinatilanteen mukaan, keskimäärin vuotuiseksi ottamismääräksi on hakemuksella arvioitu 10 000 k-m³. Arvioitu soran vuosituotanto on 10 000–20 000 tonnia vuodessa ja soramurskeen tuotanto 10 000–40 000 tonnia vuodessa.

Raaka-aineiden kulutus ja varastointi sekä vedenhankinta ja viemärointi

Kivenmurskaamon tarvitsema kiviaines saadaan kaikki omalta sora-alueelta ja sora-aineksen maksimikulutus on 40 000 tn/a. Vettä käytetään tarvittaessa pölyn sidontaan. Vesi otetaan toiminta-alueen ulkopuolelta maastosta. Jätevesiä ei hakemuksen mukaan toiminnasta synny.

Energian käyttö ja polttoaineiden varastointi

Murskauslaitoksen tarvitsema energia tuotetaan polttomoottoreilla. Työkoneiden polttomoottorit toimivat kevyellä polttoöljyllä. Tarvittaessa sähköä tuotetaan aggregaatilla

Hakemuksen mukaan poltto- ja voiteluaineet varastoidaan siten, ettei päästöjä maaperään tapahdu. Ottoalueella ei varastoida poltto- ja voiteluaineita. Polttoaineet varastoidaan hakijoiden pihapiirissä sijaitsevissa rakennuksissa ja varastointialueilla. Polttoaineet varastoidaan IBC – hyväksytyissä, tarkistetuissa ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, joissa on laponesto ja ylitäytönestín. Rakennuksiin varataan imeytysainetta mahdollisten polttoaine- ja muiden vuotojen tai vahinkojen varalle. Huoltotöissä tarvittavat öljyt ja voiteluaineet varastoidaan huoltorakennuksissa. Alueella tapahtuvassa toiminnassa tarvittavat polttoaineet, murskausurakoitsijan taukotilat, kuivakäymälä, varastointikoppi sekä jätteiden keräysastiat sijoitetaan tukitoiminta-alueelle. Myös

työkoneiden tankkaus ja yöaikainen pysäköinti tapahtuvat tukitoiminta-alueella.

Liikenne

Alueella tapahtuvasta toiminnasta aiheutuu raskasliikennettä. Liikenne alueelle toteutetaan olemassa olevia tieyhteyksiä käyttäen. Kulku alueelle tapahtuu Löykänniementietä ja yksityistietä pitkin. Alueelle johtava yksityistie on sora-pintainen, ja toiminnan myötä alueen sisälle muodostuu työkoneiden ajouria. Maa-aineksen kuljetukset tapahtuvat kuorma-autoilla ja traktoreilla. Liikennettä aktiivisena aikana alueella voi olla 5–20 käyntiä vuorokaudessa, mutta tilapäisesti myös enemmän.

Ajouria ei asfaltoida, vaan ne ovat murskepintaisia. Kulkuväylien pölyämistä ehkäistään tarvittaessa vesikastelun avulla, säännöllisellä tienhuollolla ja kunnossapidolla sekä pitämällä ajonopeudet alhaisina.

Varsinaiselle ottamisalueelle johtavat kulkuväylät voidaan sulkea tarvittaessa lukittavalla puomilla tai vastaavalla esteellä, mikäli se katsotaan olevan tarpeellista. Suunnitelma-alueen läpi kulkeva tie pidetään nykyisen tasoisessa kunnossa, tosin linjaukset voi muuttua hieman toiminnan aikana.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä ja ympäristövahinkovakuutus

Hakijalla ei ole ympäristöasioiden hallintajärjestelmää, eikä erillistä ympäristövahinkovakuutusta.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta parhaat käytännöt (BEP)

Toiminta-alueella käytetään mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti käyttökelpoisia koneita ja laitteita. Koneet huolletaan säännöllisesti mikä pienentää polttoaineen kulutusta ja sitä kautta päästöjä ilmaan. Murskaus- ja kuljetustyössä käytettävät diesel- ja polttomoottorit täyttävät nykyaikaisille työkoneille asetetut päästönormit. Murskausasema on koteloitu. Pölyämistä pyritään pitämään mahdollisimman pienenä työsuojelluisista syistä, koska pölyn vaikutukset kohdistuvat lähinnä alueen työntekijöihin.

Melua pyritään vähentämään sijoittamalla murskauslaitos mahdollisimman lähelle kaivettua rintausta ja alas ottamisalueen pohjalle varastointikasojen suojaan. Myös kiviaineksen putoamiskorkeuden säätäminen mahdollisimman pieneksi vähentää melun syntyä. Melupäästöjä vähennetään käyttämällä huollettuja nykyaikaisia murskauskalustoja.

LAITOKSEN AIHEUTTAMAT PÄÄSTÖT, NIIDEN VÄHENTÄMINEN JA ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA

Päästöt ilmaan

Murskaustoiminnassa syntyy pölyä murskaimelta, kuljetushihnoilta, seulonnassa, siirroissa varastokasoihin ja liikenteestä sekä rikkidioksidi- ja typenoksidipäästöjä murskauslaitoksen energiantuotannosta ja työkoneista.

Hakemuksen mukaan murskaamon aiheuttamat päästöt ovat seuraavat:

Aine	Vuosipäästö, t/a
Hiukkaset (sis.pöly)	0,08–0,16
Typen oksidit (NO _x)	0,67–1,35
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,01–0,03
Hiilidioksidi (CO ₂)	45,93–90,2

Alueella käytettävät koneet ja murskausyksikön apulaitteet on valmistettu ja peruskorjattu viime vuosina eikä merkittävästi parempia laitteita ole saatavilla. Polttomootorit täyttävät niille asetet päästönormit. Korjausten ja huoltojen yhteydessä aseman varustelutasoa uusitaan sitä mukaa kun tekniikka kehittyy.

Toiminnasta syntyvän pölyn määrään ja leviämiseen vaikuttavat useat tekijät, kuten murskauksessa valmistettavan tuotteen raekoko, raaka-aineen ominaisuudet, ilman suhteellinen kosteus ja tuuliolosuhteet. Pölyämistä voidaan vähentää kastelemalla käsiteltävä materiaali ja koteloimalla laitokset. Alueen tiestön ja kuljetusväylien pölyämistä vähennetään pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimman pieninä sekä tarvittaessa kastelulla. Aikaisemman murskaustoiminnan aikana hakijan tietoon ei ole tullut merkittäviä valituksia pölystä. Pölystä ei arvioida aiheutuvan haittaa naapuritilojen muulle käytölle, kun otetaan huomioon esitetyt pölyntorjuntakeinot ja toimintaa suojaavat maastonmuodot, murskeen varastointikasat sekä ympäröivä puusto. Pölyhaitan arvioidaan jäävän hankealueelle ja sen läheisyyteen.

Jäte- ja hulevedet

Hakemuksen mukaan suunnitelman mukaisesta ottamis- ja murskaustoiminnasta ei normaalisti aiheudu päästöjä maaperään tai pohjaveteen. Alueella ei tehdä koneiden tai laitteiden isompia huoltoja (määräaikaishuoltoja), mutta toiminnan aikana vikaantunut kalusto pyritään korjaamaan paikan päällä, mikäli se on mahdollista. Koneiden tai laitteiden pesua ei suoriteta alueella. Suunnitelma-alueella ei säilytetään polttoaineita. Koneita tai laitteita ei säilytetä alueella, silloin kun niitä ei toiminnassa tarvita.

Varsinainen ottamisalue sijoittuu vettä läpäisevään soravaltaiseen muodostumaan, sen vuoksi hulevedet eivät valu pintaa pitkin alueen ulkopuolelle, vaan imeytyvät suoraan maaperään. Myös pölynsidonnassa käytettävä vesi sitoutuu kokonaisuudessaan materiaaleihin.

Normaalista toiminnasta ei aiheudu muita merkittäviä vaikutuksia pintavesien nykytilaan. Toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittävässä määrin haitta-aine tai ravinnepitoisia päästöjä vesistöön eikä lisäystä alapuolisissa ojissa virtaaviin vesimääriin, myös pölynsidonnassa käytettävä vesi sitoutuu materiaaleihin.

Jätteet ja niiden käsittely

Jätteitä alueella syntyy pääsääntöisesti murskauslaitoksen toiminnan aikana ja syntyvät jätteet ovat pääasiassa sekajätettä. Hakemuksen mukaan talousjätettä syntyy noin 30-60 kg/a, metalliromua n. 500 kg vuodessa ja murskauksen yhteydessä syntyvää kuivakäymälän jätettä arvioidaan syntyvän 40-80 kg. Talousjätteet toimitetaan jäteasemalle, metalliromu toimitetaan metallin kierrätyspisteeseen ja kuivakäymälän jäte kompostoidaan turpeeseen ja kuljetetaan kompostointipisteelle.

Alueella mahdollisesti syntyvät vähäiset määrät vaarallista jätettä on rinnastettavissa taloudessa tavallisesti syntyvään vaaralliseen jätteeseen, joka muodostuu paristoista, polttimoista jne. Vaaralliset jätteet säilytetään niille varatussa tiiviissä säiliössä. Kaikki jätteet lajitellaan ja kerätään niitä varten varattuun keräysastiaan. Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet kierrätetään. Alueella ei varastoida vaarallisia jätteitä.

Ottoalueen aikaisempina toimintavuosina pintamaata on poistettu noin 3 hehtaarin suuruiselta alueelta, ja sen määrä on arvioitu olevan noin 10 000 m³. Pintamaat on välivarastoitu alueen pohjoisosaan. Ottamisalueella ei ole merkittävää määrää kuorimatonta pintamaata.

Melu ja tärinä

Hakemuksen mukaan ottamisalueella muodostuu melua vain silloin kun alueella on toimintaa ja toiminta-aikoja on ajallisesti rajoitettu. Murskaustoiminta ottamisalueella on tilapäistä ja eikä toiminta ole yhtäjaksoista.

Aikaisemman lupajakson aikana suoritetun murskaustoiminnan aikaan, ei ole hakijan tietoon tullut merkittäviä valituksia melusta.

Murskaustoiminta-alueen etäisyys lähimpään häiriintyvään kohteeseen, hakijoiden asuinrakennukseen on noin 210–330 metriä. Murskausasema sijoitetaan alueen pohjalle, jolloin murskausalitus jää 5–10 metriä korkeiden maainesluiskien sekä saman korkuisten varastointikasojen suojaan.

Lisäksi murskaustoiminta-alueen ja talon välissä sijaitsee harjunrinne, jonka korkeus vaihtelee välillä 96–107 mpy. Koska murskaustoiminta sijoittuu tasolle +87 mpy, muodostaa harju 9–20 metrin korkuisen esteen melun leviämislle.

Suunnitellun ottamisalueen läheisyydessä esiintyvät tärinävaikutukset aiheutuvat murskaustoiminnassa käytettävistä koneista sekä kuljetusliikenteestä. Liikennöinnistä aiheutuvan tärinän vaikutusalue rajautuu teiden ympäristöön. Murskaukseen, kaivamiseen ja kuormaamiseen käytettävästä koneista aiheutuvan tärinän vaikutusalue arvioidaan jäävän ottamisalueen välittömään läheisyyteen.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Suunnitelman mukaisella toiminnalla ei arvioida olevan hakemuksen mukaan vaikutuksia alueen maaperään eikä pinta- ja pohjavesiin.

Suurin riski pohjavedelle on otto- ja murskaustoiminnasta aiheutuvat mahdolliset öljy- ja polttoainevuodot. Pohjaveden pilaantumisen riski minimoidaan huolehtimalla ja tarkkailemalla työkoneiden kuntoa jatkuvasti, jotta mahdolliset vuodot havaitaan välittömästi. Lisäksi tukitoiminta-alueen huolellisella rakentamisella ja ylläpidolla. Mahdolliseen polttoaine- tai öljyvahinkoon on varauduttu turpeella ja öljynimeytysmatoilla murskausasemalla sekä tukitoiminta-alueella.

Koneiden ja laitteiden sekä polttoainesäiliön ja tankkauspaikan kuntoa seurataan aistinvaraisesti päivittäin. Työkoneisiin ja murskausasemalle varataan imeytysainetta sekä tarkistetut alkusammutuskalustot, jotka ovat näkyvillä ja helposti saatavilla.

Ottamisalueella jätetään vähintään neljän (4) metrin, koskematon suojamaakerrospaksuus maaperässä esiintyvän pohjaveden pintaan nähden. Alueella muodostuvat sade- ja sulamisvedet suotuvat alueen maaperään, joka on hiekkaa ja soraa. Myös pölynsidonnassa käytettävä vesi sitoutuu kokonaisuudessaan materiaaleihin.

Vaikutukset maisemaan, luonnonolosuhteisiin ja viihtyvyyteen

Ottosuunnitelman mukaisesti suunniteltu ottamistoiminta on mahdollista suorittaa siten, että toiminnasta syntyvät ympäristövaikutukset kohdistuvat lähinnä ottamisalueeseen eikä ne ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä ja ympäristönsuojelulaissa esitettyjen rajoitusten kanssa.

Hakemuksen mukaan toiminnasta ei aiheudu merkittävää haittaa yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen, kun toiminnassa käytetään hakemuksessa esitettyjä pölyn- ja meluntorjuntakeinoja. Toiminta ei ole jatkuvaa, vaan

urakkaluonteista. Suunnitelma-alue sijoittuu suojaisaan paikkaan ja olemassa olevalle ottamisalueelle, joten siihen ei ole laajalta alueelta näkyvyyttä. Kun alueen toiminnassa käytetään suunnitelmassa esitettyjä meluntorjunta keinoja ja laitteistojen sijoituspaikkoja VnA 800/2010 melutasot eivät ylitä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Toiminnanharjoittaja huolehtii alueen siisteydestä, eikä alueella säilytetä romua tai muuta asiaankuulumatonta tavaraa. Mikäli alueen toiminnasta aiheutuvasta melusta tai pölystä tulisi valituksia, selvitettäisiin melun/pölyn lähde ja valitukseen reagoitaisiin tarpeen mukaan.

Suunnitelma-alueen ympäristössä sijaitsevilla metsäalueilla on mahdollista marjastaa, sienestää ja metsästää kuten nykyisinkin. Ottamistoiminnan päätyttyä maisemallisia vaikutuksia vähennetään palauttamalla alue metsätalouksikäyttöön tai pelloksi jälkihoitotoimenpiteillä.

Suunnitellun toiminnan ei arvioida aiheuttavan huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Maanpinnanmuodot muuttuvat suunnitellulla ottamisalueella toiminnan vuoksi. Maisemavaikutukset ovat suurimmat, kun aluetta tarkastellaan Löykänniementien suunnasta. Muiden ilmansuuntien osalta vaikutukset rajautuvat itse toiminta-alueelle ja sen välittömään läheisyyteen.

Eläimistöön kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä, sillä ottamisalueella ja sen lähiympäristössä elävälle lajistolle soveliaita vastaavia elinympäristöjä on lähialueella. Ottamistoiminnan jälkeen eläimet voivat käyttää aluetta elinympäristönään kuten tähänkin asti.

Hakemuksen mukaisella toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta alueen pintavesiin, koska sadanta- ja sulamisvedet imeytyvät nyky-/ lopputilanteessa suoraan maaperään. Toiminnasta ei aiheudu lisäystä alapuolisissa ojissa virtaaviin vesimääriin eikä kiintoainekuormitusta vesistöön, myös pölynsidonassa käytettävä vesi sitoutuu materiaaleihin.

Alueella tapahtuvan toiminnan yhteydessä syntyvän pölyn määrään ja leviämiseen vaikuttavat useat tekijät, kuten murskauksessa valmistettavan tuotteen raekoko, raaka-aineen ominaisuudet, tuuliolosuhteet ja ilman suhteellinen kosteus. Pölystä ei arvioida aiheutuvan merkittävää haittaa asutukselle tai naapuritilojen muulle käytölle.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Hakemuksen mukaan ottamistoimintaan ja jalostukseen ei liity merkittäviä onnettomuusriskejä. Toiminnasta mahdollisesti aiheutuva ympäristön pilaantuminen voisi johtua öljyvahingosta tai luvattomien kuormien tuonnista alueelle.

Riskienhallinta on toiminnassa otettu huomioon seuraavalla tavalla:

- Polttoaineiden käsittelyssä noudatetaan asiaan kuuluvaa huolellisuutta ja tarkkuutta sekä toimintaan liittyvät riskit tiedostetaan
- Alueella oleva polttoainesäiliö on lukittava, IBC-hyväksytty, tarkistettu kaksoisvaippasäiliö
- Murskauslaitoksen hydraulikkaöljyt, voiteluaineet sekä jäteöljyt varastoidaan laitoksen mukana kulkevassa lukittavassa varastointikontissa, jonka pohja on tiivis
- Työkoneita tai laitteita ei huolleta tai pestä alueella
- Aseman käyttöhenkilökunta tarkkailee toimintaa koko ajan ja pysäyttää toiminnan häiriötilanteessa, pysäytys voidaan tarvittaessa tehdä useammasta eri pisteestä

- Työmaalle varataan imeytysainetta öljyvahingon varalle. Asemalla on viranomaisten määräämät alkusammutuskalustot ja henkilökunta on saanut tarvittavan opastuksen niiden käyttöön. Toiminnanharjoittaja huolehtii oman henkilöstönsä kouluttamisesta ympäristövahinkojen varalle.
- Alueelle johtava tie voidaan tarvittaessa sulkea lukittavalla puomilla tai vastaavalla esteellä, jolloin ajoneuvoliikenne alueelle estyy.

Mahdollisen ympäristövahingon sattuessa aloitetaan torjuntatoimet välittömästi ja ympäristövahingoista ilmoitetaan aina viipymättä pelastuslaitokselle ja ympäristöviranomaiselle. Alueella työskentelevät henkilöt on perehdytetty toimimaan mahdollisten ympäristövahinkojen varalle

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailu

Työmaalla pidetään tarkastus joka työjakson alussa, jossa kartoitetaan riskitekijät työturvallisuuden ja ympäristövahinkojen varalta sekä sovitaan toimenpiteet ja tarkistetaan aikaisemmin sovittujen toimenpiteiden toteutuminen. Toiminnan aikana havaituista poikkeus-/häiriötilanteista raportoidaan työmaanjohtolle, josta asia viedään tarvittaessa eteenpäin yrityksen johtoon.

Laitoksen toimintaa seurataan päivittäin ja seurattavia asioita ovat mm. päivittäinen tuotantoaika, tuotantomäärä, tehdyt tarkastukset, huollot, keskeytykset ja poikkeavat tilanteet. Toiminnasta aiheutuvia melua ja pölyä arvioidaan tuotannon aikana jatkuvasti aistinvaraisesti useamman henkilön toimesta.

Päästöjen ja ympäristövaikutusten tarkkailu

Ottamistoiminnasta mahdollisesti aiheutuvia haittoja tarkkaillaan eri viranomaisten esittämien vaatimusten mukaisesti.

Raportointi

Toiminnan seuranta raportoidaan lupapäätöksien edellyttämällä tavalla. Kiivainesten otettu määrä ja laatu ilmoitetaan lupaviranomaisille vuosittain maa-aineslain edellyttämällä tavalla.

JÄLKIHOITO

Hakemuksen mukaan ottotoiminnan loputtua alue siistitään ja kaikki laitteet viedään alueelta pois. Jälkihoidon avulla ottamisalue pyritään liittämään mahdollisimman luontevasti ympäristöönsä. Ottamisalueen pohja muotoillaan siten, että alin taso on alin ottamistaso. Ottamisalueen pohjatasoa ei oteta tasaiseksi kentäksi, vaan pohjatason elävöittämiseksi pohjalle jätetään ja muotoillaan mahdollisuuksien mukaan loivia muotoja ja kumpareita.

Ottamisalueen varsinaisen kaivualan maisemointi tapahtuu siten, että muotoillun maa-ainesluiskan kaltevuudeksi tulee ~1:2,5. Muotoilu on tarkoitus toteuttaa siten, ettei kaikista muodostuvista rinteistä tehdä yhtä kaltevia tai tasaisia; maastonmuotoilussa pyritään luonnollisuuteen, eli tavoitteena on pienimuotoinen vaihtelevuus. Tällä tavoin saadaan alueelle vaihtelua, joka mahdollistaa alueen jälkikäytön erilaisten eliöiden ja eläinten elinympäristöinä.

Ottamisalueen reunoille toiminnan aikana läjitetyt pintamaista ja hyötykäyttöön kelpaamattomista aineksista läjitetyt kasat levitetään maisemoinnin yhteydessä alueen pohjalle ja luiskiin.

Alueen maisemointi suoritetaan ottamistoiminnan etenemisen mukaan, sikäli kun lopullinen pohjataso saavutetaan ja toiminnasta vapautuva tila antaa siihen mahdollisuuksia. Alueen maaston muotoilun jälkeen, annetaan alueen metsittyä joko luontaisesti tai keinollisesti (kylvämällä tai istuttamalla). Alueelle voidaan jättää pieni alaisia paahteisia rinteitä paikkoihin, joista ei ole merkittävää näkymää kaukomaisemaan. Vaihtoehtoisesti alue voidaan ottaa viljelykäyttöön ja muuttaa pelloksi.

Mikäli alueelle jää ylisuuria kiviä tai muita hyötykäyttöön kelpaamattomia kiviä. Näistä kivistä kasataan alueelle muutamia loivapiirteisiä kumpareita, jotka peitetään alueella olevilla pintamailla.

Toiminnan aikana tiivistyneet maakerrokset kuten ajoreitit ja varastointialueiden pinnat rikotaan ja muokataan tarvittaessa ilmavaksi paremman kasvu-alustan saamiseksi. Maisemointitöiden avulla maanpinnanmuodot näyttävät luonnollisemmilta, sekä kasvillisuus kylväytyy ja juurtuu helpommin. Alueen maisemointityöt toteutetaan niin, että pintavesistä ei muodostu kohteeseen lammikoita.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN

Hakija hakee maa-aines- ja ympäristölupapäätöksen täytäntöönpanoa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti. Perusteluina hakija ilmoittaa, että hakemuksen mukainen toiminta koskee ottamistoiminnan jatkamista alueella, jolla vastaavanlaista maa-ainesten hyödyntämistä on harjoitettu jo vuodesta 2009 lähtien. Alueella on vakiintunut toimintaympäristö, ja pitkäaikainen käyttö osoittaa sen soveltuvuuden maa-ainesten ottamiseen ja jalostamiseen.

Hakijan tiedossa ei ole, että alueen ympäristössä olisi aikaisemman toiminnan johdosta tapahtunut merkittäviä haitallisia muutoksia. Toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset, kuten melu ja pöly, ovat toiminnanaikaisia eivätkä pysyviä. Toiminnan aiheuttamiin ympäristöriskeihin varaudutaan lupapäätöksien ja lupahakemuksessa kuvatulla tavalla. Suunnitellun toiminnan ei arvioida vaarantavan yksityistä tai yleistä etua.

ASIAN KÄSITTELY

Maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukainen hakemus tuli vireille 17.10.2025.

Hakemuksen johdosta Kiteen kaupungin ympäristötoimi on kuullut naapuri-kiinteistöjen omistajia kirjeellä (3 kpl) ja sähköpostilla (8 kpl). Lisäksi hakemuksen johdosta pyydettiin lausuntoa Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta ja Pohjois-Karjalan ympäristöterveydeltä

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla Kiteen kaupungin internet-sivuilla 12.11.2025-22.12.2025. Hakemusasiakirjat ovat olleet kuulutusajan nähtävillä julkipano.fi -sivustolla sekä kaupungintalon sähköisellä ilmoitustaululla.

Muistutukset:

Hakemukseen ei saapunut muistutuksia.

Lausunnot:

Pohjois-Karjalan ELY-keskus lausui 15.12.2025 päivätyssä lausunnossaan seuraavaa:

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on todennut edellisen lupahaun yhteydessä lausunnossaan (12.10.2015, POKELY/917/2025), että maa-ainestenotto aiheuttaa todennäköisesti paikallisia maisemavaurioita, mutta niitä voidaan pienentää kaivualueen suunnitelmallisella muotoilulla noudattamaan rantakerrostuman luontaisia muotoja ja rajaamalla harjudeltan tasainen lakialue otton ulkopuolelle. Hyvin hoidetulla jälkitoimenpiteillä ja alueen muotoilulla voidaan huolehtia siitä, ettei ottamisesta arvioida aiheutuvan merkittävää haittaa arvokkaalle maisemakokonaisuudelle. Uuden lupahakemuksen mukainen suunnitelma-alue ja ottoalueen rajausta pöytäkirjan mukaisesti, eikä aluetta laajenneta aiemmin lausutusta.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suunnitelman mukaisella maa-aineksen otolla ei ole edellä mainitut seikat huomioiden maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia aineiden ottamiselle.

Lupamääräyksissä on kuitenkin huomioitava ainakin seuraavat seikat:

- Koskemattomuutta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle 2E-luokan pohjavesialueella vähintään 4 metriä paksu suoja-kerros. Pohjaveden korkeus on luotettavasti todennettava mittamalla pohjaveden pinnan tasoa neljästi vuodessa olemassa olevasta kaivosta. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.
- Pohjavesialueella on edellytettävä öljytuotteiden käsittelyssä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumien pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.
- Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.
- Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.
- Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto.
- Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.
- Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.
- Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikaan (ohje törmäpääskyjen huomioimiseen maa-aineenottoalueilla 10.12.2024 VARELY,

1.1.2026 alkaen lisätiedot Lupa- ja valvontavirastolta kirjaa-mo@lvv.fi).

- Ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

Murskaukseen haetun ympäristölupahakemuksen osalta ELY-keskus lausuu seuraavaa:

Hakemuksen mukaan yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen mahdollisesti vaikuttavia tekijöitä ovat toiminnasta aiheutuva melu ja pöly sekä liikenne. Melu- ja pölyvaikutukset ovat toiminnanaikaisia ja hakemuksen mukainen soranotto ja jalostus vastaa alueen aiempaa toimintaa. Hakemuksessa esitetyt toiminta-ajat noudattavat VnA 800/2010 (ns. MUR AUS-asetus) mukaisia toiminta-aikoja, joita tulee noudattaa, koska ottamisalue sijoittuu alle 500 metrin etäisyydelle lähimmästä asuinkiinteistöstä.

Hakemuksessa on esitetty, että murskauksessa pölyämistä voidaan vähentää kastelemalla käsiteltävä materiaali ja/tai koteloimalla laitokset. Pölyämistä vähennetään myös pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimman pieninä sekä kastelemalla tarvittaessa alueen työskentely- ja kuljetusväyliä.

Merkittävämpiä melunlähteitä toiminnassa ovat murskaus ja mahdollisesti tehtävä ylisuurten kivien rikotus. Murskaustoiminta-alueen etäisyys lähimpään häiriintyvään kohteeseen, hakijoiden asuinrakennukseen, on noin 210–330 metriä. Hakemuksessa on esitetty laskennallinen esimerkki murskauslaitoksen melun etenemisestä kohteessa. Laskentatuloksen perusteella pelkän murskauslaitoksen toiminnasta aiheutuva melutaso ei ylitä VnA 800/2010 melun raja-arvoja.

Ottamisalueelta on matkaa lähimpiin naapurikiinteistöjen asuinrakennuksiin yli 520 metriä. Melua torjutaan sijoittamalla murskauslaitos ottamisalueella otto-rintauksien ja murskeen varastointikasojen suojaan, jolloin ne ehkäisevät melun ja pölyn leviämistä asutuksen suuntaan. Ottamisalueen ja lähimpien asuimusten välisessä maastossa kasvaa havupuuvaltainen puustoa, jolla on myös merkittävä melua vaimentava vaikutus.

Toiminnat on suunniteltu siten, että mikäli havaittaisiin arvioidun melutasojen ylittymistä tai toiminnasta aiheutuisi pölyhaittaa, voidaan toimintaa säätää ja muuttaa vaikutusten pienentämiseksi.

Jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai lomaa-asumiseen käytettävästä rakennuksesta on pölyn joutumista ympäristöön esitettävä ja melua torjuttava MUR AUS-asetuksen 4.4 ja 6.3 §:ien mukaisesti. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan pölyn ja melun leviämisen ehkäisemisestä on näin ollen syytä asettaa määräyksiä ympäristöluvassa, että esitetyt pölyn ja melun torjuntatoimet otetaan käyttöön hakemuksessa esitetysti.

Jätelain (646/2011) 118 §:n 1 momentin kohdan 4 mukaan toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa jätteistä, jos kysymyksessä on toiminta, joka on ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista. Jätteen tuottajan kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta on säädetty valtioneuvoston asetuksella jätteistä (978/2021, 33 §). Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee lisätä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (YLVA) toiminnan valvontaprofiiliin lomake toiminnassa syntyvien jätteiden raportointia ja tietojen tarkastamista varten. Muilta osin ELY-keskus esittää, että kirjanpitoa tulee edellyttää ainakin otettavan aineksen ja murskatun/seulotun kiviaineksen määrästä (t/vuosi), rikotuksen ja murskauksen toiminta-ajoista (ajanjakso ja sen aikainen työpäivien

määrä jokaista työvaihetta kohden), muodostuneista jätteistä ja niiden toimituspaikoista sekä poikkeustilanteista ja niiden takia tehtyjen toimien osalta (ml. raportointi poikkeustilanteissa syntyneen mahdollisesti pilaantuneen maa-aineksen ja imeytysaineiden määristä ja toimituspaikoista).

Lisäksi ELY-keskus muistuttaa, että jätteiden kuljetuksissa tulee käyttää jätehuoltorekisteriin hyväksytyjä kuljettajia, jotka ovat rekisteröityneet ko. jätteiden kuljettajaksi. Vaarallisten jätteiden ja mahdollisesti alueella syntyneiden pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista tulee laatia siirtoasiakirjat (Jätelaki 646/2011, 121 §). Lisäksi jätelain 121 b §:n mukaisesti siirtoasiakirjan laatineen jätteen haltijan on huolehdittava siirtoasiakirjan tietojen toimittamisesta 142 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun rekisteriin (ns. SIIRTO-rekisteri).

Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden terveystarkastaja Aki Hirvonen on antanut lausuntonsa 14.1.2026. Lausunnossa todetaan, että maa-ainesten ottamisesta ja murskaamisesta aiheutuvat terveyshaitat liittyvät yleensä toiminnan aiheuttamiin melu- tai pölypäästöihin. Terveyshaittaa voi aiheutua myös talousveden välityksellä, jos työmaa-alueella varastoitavia tai käsiteltäviä polttonesteitä pääsee maaperään tai pohjaveden laatu muuttuu maa-ainesten ottamisen vuoksi.

Hakemusta koskeva toiminta ei muutu terveydensuojelun näkökulmasta olennaisesti verrattuna hakijan edellisen luvan mukaiseen toimintaan. Aluetta ympäröivien asuin - tai lomarakennusten omistajilta ei ole tullut aiempaan toimintaan liittyviä yhteydenottoja terveysvalvontaan.

Murskausaseman, aggregaatin, muiden melua aiheuttavien laitteiden sekä syntyvien murskekasojen sijoittelulla, murskausaseman ääntä vaimentavilla pinnoitteilla tai muilla toimilla on huolehdittava, että melutasot eivät ylitä valtioneuvoston päätöksen 993/92 mukaisia ohjearvoja lähimpien asuintalojen läheisyydessä. Terveysuojelulain perusteella annetut ohjearvot asuntojen ja muiden oleskelutilojen sisämelulle täyttyvät yleensä, mikäli edellä mainitun päätöksen ulkomeluohearvot eivät ylitä. Toiminnan aiheuttamaa melutasoa on tarvittaessa mitattava lähimpien häiriintyvien kohteiden pihoilta. Mittauksia on toistettava esimerkiksi, jos melua vaimentavat ympäristöolosuhteet olennaisesti muuttuvat.

Materiaalien käsittely, murskaus ja kuljetukset tulee tehdä niin, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa ympäristöön. Toiminta ei saa aiheuttaa lähialueen talousvesikaivojen veden laatuun käyttöä rajoittavia muutoksia.

Hakijan kuuleminen ja vastine:

Luvan hakijalle on 14.1.2026 päivättyllä sähköisellä kuulemiskirjeellä annettu hallintolain 34 §:n mukaisesti tilaisuus antaa vastine annetusta lausunnosta.

Hakija ei antanut vastinetta annettuihin lausuntoihin.

ASIAN RATKAISU

Kiteen kaupungin ympäristölautakunta myöntää [REDACTED] Timoselle hakemuksen ja alla esitettyjen lupamääräysten mukaisesti luvan maa-ainesten ottamiseen ja kiviaineksen murskaamiseen. Samalla myönnetään lupa maa-aineslain 21 §:n ja ympäristösuojelulain 199 §:n mukaiseen toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.

Maa-ainesten ottamisessa ja kivien murskauksessa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä

1. Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava 17.10.2025 jätettyä ottamissuunnitelmaa. Ottamisalue on enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuinen, kuitenkin ottamisalueen ja naapurikiinteistön väliin on jätettävä 10 m suojaetäisyys. Maa-ainesta saa ottaa siten, että kokonaisottomäärä on 100 000 k-m³.

Otto ei saa ulottaa alueen länsireunalla harjudeltan tasaiselle laelle saakka, vaan ottorintausta on muotoiltava ottamissuunnitelman mukaisesti loivaksi harjudeltan vastaiselta sivulta.

2. Alin sallittu ottamistaso on +87.00 (N2000), kuitenkin siten, että ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään 4 metrin paksuinen suojakerros kaivamatonta maata. Molemmat edellä mainitut ehdot tulee täyttyä. Ottamistasoa on nostettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.
3. Ottamisalueen pinta-ala on 3,0 ha. Ennen toiminnan aloittamista alin ottamistaso ja ottoalueen rajat on merkittävä maastoon.
4. Ottamisalueen reunat on suojattava oton aikana maavallein, lippusiimoin, aidalla tai selvin varoitustauluin.

Ottoalueelle johtavalle tielle tulee asettaa selkeät varoitusmerkit maa-ainesten ottoalueesta.

5. Kivenmurskausta saa tehdä alueella arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00-22.00, rikotusta maanantaista perjantaihin klo 8-18 ja kuormausta ja kuljetusta arkisin maanantaista perjantaihin klo 6.00-22.00. Murskausta ja rikottamista, ei saa tehdä viikonloppuisin, arkipyhinä tai yöllä. Kuormauksia ja kuljetuksia saa tehdä tarvittaessa viikonloppuisin.
6. Murskauslaitoksen vuosittainen yhteenlaskettu toiminta-aika ei saa ylittää hakemuksen mukaisesti 40 työpäivää vuodessa. Jokaisesta alkavasta murskauksesta on ilmoitettava lähimmille asuinkiinteistöille ja Kiteen ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään viikkoa ennen toimintajakson alkamista.
7. Alueella saa murskata ja varastoida vain maa-ainesluvassa määritellyjä omalta ottamisalueelta peräisin olevia maa-aineksia enintään 40 000 tonnia vuodessa. Alueelle ei saa tuoda muualta murskattavia kiviaineksia. Muualta tuotavia maa-aineksia ei saa läjittää tai levittää alueelle, lukuun ottamatta maisemoinnissa käytettävää verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei kuitenkaan saa varastoida alueella.
8. Luvan saajan on nimettävä laitoksen toiminnoista ja tarkkailusta vastaava henkilö ja ilmoittaa hänen nimi- ja yhteystiedot Kiteen ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista

Ilmansuojelu

9. Alueilla, joilla asutaan, on loma-asutusta tai oleskellaan, eivät toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt saa ylittää hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta valtioneuvoston asetuksessa (38/2011) annettua raja-arvoa 50 ug/m³ (24 tunnin keskiarvo).
10. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.
11. Lisäksi pölyn joutumista ympäristöön täytyy estää kastelemalla tai koteloidulla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti tai käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kastettava tai suojattava suojaressuini ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle estettävä. Kastelussa on käytettävä vain puhdasta vettä.

Melu

12. Luvan hakijan on huolehdittava siitä, ettei laitoksen toiminnoista ja liikenteestä aiheudu ympäristöön terveydelle haitallista tai yleistä viihtyisyyttä aiheutuvaa melua ja tärinää. Melutaso häiriintyvissä kohteissa, kuten asumiseen tarkoitetuilla alueilla ulkona ei saa ylittää päivällä (klo 7-22) ekvivalenttimelutasoa 55 dB(A) eikä loma-asumiseen tarkoitetuilla alueilla ulkona 45 dB(A).
13. Murskauslaitoksen melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan ottoalueen alimmalle tasolle ja siten, että ottorinta, raaka-aine-, pinta- ja tuotevarastokasat estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Tarvittaessa melua on torjuttava myös koteloinein, kumituksin tai muilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla.

Jätteiden varastointi, käsittely ja hyödyntäminen

14. Toiminnassa syntyvien jätteiden keräys, varastointi, käsittely ja kuljetus jatkokäsittelyyn on tapahduttava siten, ettei jätteistä aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa. Jätteiden lajittelu ja toimittaminen hyötykäyttöön on tapahduttava Kiteen kaupungin yleisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jätteet tulee toimittaa jatkokäsittelyyn tai loppusijoitukseen välittömästi jokaisen murskausjakson jälkeen. Aluetta ei saa myöskään käyttää ylijäämämaiden läjitysalueena.

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

15. Vaaralliset jätteet on varastoitava tiivispohjaisessa lukitussa tai valvotussa tilassa, josta mahdolliset vuodot maaperään tai pohjaveteen on estetty. Nestemäiset vaaralliset jätteet tulee säilyttää tiiviissä kannellisissa astioissa, joissa on merkinnät astian sisällöstä ja muut tarvittavat varoitusmerkinnot. Erilaatuisia vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai muihin jätteisiin.

16. Jätteitä saa luovuttaa vain sellaiselle vastaanottajalle, jolla on voimassa oleva lupa vastaanottaa tai käsitellä ko. jätettä. Vaarallinen jäte on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jolla on lupa vastaanottaa jäte. Vaarallista jätettä ei saa laimentaa tai sekoittaa laadultaan erilaiseen jätteeseen. Rakenusjätteen, vaarallisen jätteen ja pilaantuneen maa-aineksen siirtoa varten on laadittava siirtoasiakirja, joka annetaan jätteen kuljettajalle luovutettavaksi edelleen vaarallisen jätteen vastaanottajalle.
17. Toiminnanharjoittajan on käytettävä jätteiden kuljettamiseen yrityksiä, jotka on hyväksytty ja merkitty Lupa- ja valvontaviraston ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Jätteen kuljettajan liittyminen jätehuoltorekisteriin on tarkastettava. Kuljetuksista ei saa päästä jätteitä leviämään ympäristöön, eikä aiheutua haju- tai pölyhaittoja.

Polttoaineiden varastointi ja käsittely

18. Polttoaineiden ja muiden kemikaalien varastointi ja käsittely on tehtävä siten, ettei ko. aineita pääse valumaan maaperään ja edelleen pohjaveteen. Alueella mahdollisesti säilytettäviä öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla. Polttoainesäiliöt tulee olla kaksivaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia ja kattuja säiliöitä. Suoja-altaan tilavuus on oltava vähintään 100 % varastoitavan polttoainesäiliön tilavuudesta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.
19. Murskauslaitos on sijoitettava alueelle, jossa on vähintään 5 metrin suoja-vahvuuskerros ylimpään pohjaveden pintaan nähden. Paikat, joissa varastoidaan tai käsitellään öljyä tai muuta maaperän tai pohjaveden kannalta vaarallista ainetta sekä työkoneiden tankkaus- ja paikoitusalue on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja tehtävä nesteitä läpäisemättömäksi vähintään 1 mm:n vahvuisesta yhtenäisestä muovista, jonka reunat nostetaan ylös ja kelmu suojataan vähintään 20 cm:n paksuisella kerroksella hienojakoista maa-ainesta. Tiivistetyn alueen pinta-alan tulee olla riittävä polttonestesäiliöiden varastoinnille ja työkoneiden paikoitukselle. Tiivistyksen on ulotuttava vähintään 1,5 metrin etäisyydelle alueilta, joilla varastoidaan tai käsitellään polttoainetta tai tankataan ja säilytetään työkoneita. Vastaava suojaus voidaan rakentaa myös muusta tiiviistä materiaalista.

Merkittäviä huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella, eikä sen välittömässä läheisyydessä.

20. Tarvittaessa ulkopuolisten asiain pääsy kulkuvälineillä toiminta-alueelle on estettävä lukittavilla puomeilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä.

Häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet

21. Mikäli laitteisiin tulee vikoja tai häiriöitä, jotka lisäävät päästöjen määrää tai muuttavat niiden laatua haitallisemmiksi tai lisäävät toiminnasta aiheutuva melua, on laitteet saatettava normaaliin toimintakuntoon niin pian kuin se on mahdollista.

Mahdollisissa vahinkotapauksissa on maahan päässyt öljy tai muu haitallinen kemikaali kerättävä välittömästi talteen ja toimitettava käsiteltäväksi sellaiseen laitokseen, jolla on ko. vaarallisen jätteen käsittelylupa. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on kiinteistöllä oltava aina saatavilla

riittävästi alkusammutukseen- ja öljyntorjuntaan soveltuvaa alkutorjuntakalustoa ja öljynimeytysainetta.

22. Poikkeuksellisista päästöistä sekä häiriötilanteista ja onnettomuuksista, joista voi olla vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle, on ilmoitettava viipymättä Kiteen ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tilanteen mukaan myös lähiseudun asutukselle. Öljyvahingoista on ilmoitettava myös Pohjois-Karjalan pelastuslaitokselle ja Lupa- ja valvontavirastolle. Luvan haltijan on lisäksi ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin päästöjen ja niiden aiheuttamien haittojen sekä tapahtuman uusiutumisen ehkäisemiseksi. Häiriötilanteista on pidettävä käyttöpäiväkirjaa tai muuta vastaavaa kirjallista tai tiedostoihin tallennettavaa seuranta.

Toiminnan ja päästöjen tarkkailu

Luvanhaltijan on huolehdittava laitoksen toiminnan käyttö- ja päästöjen tarkkailusta lupahakemuksessa esitetyn mukaisesti ja seuraavin lisäyksin ja täsmennyksin:

Käyttötarkkailu

23. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava polttoainesäiliöiden ja niiden suojarakenteiden, putkistojen, venttiilien ja tankkauspistoolin sekä maaperän suojausrakenteiden ja ajoneuvojen kuntoa ja toimintaa säännöllisesti. Mikäli havaitaan vaurioita, jotka voivat johtaa päästöjen syntymiseen, on puutteet korjattava välittömästi.
24. Käytön tarkkailusta sekä huolloista ja korjauksista on pidettävä kirjaa, joka on tarvittaessa esitettävä Kiteen ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Päästöjen ja vaikutusten tarkkailu

Ilmapäästöt

25. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava laitoksen toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä aistinvaraisesti murskauksen aikana päivittäin. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä luvan saajan selvittämään laitoksen toiminnasta aiheutuvat pölyhaitat asutukselle, mikäli pölyämisestä valitetaan ja on perusteltu syy epäillä ohjearvojen ylittymistä. Jos pölymittaukset tulevat tehtäväksi, on ne suoritettava ulkopuolista asiantuntijaa käyttäen ja valtioneuvoston ilmanlaadusta annetun asetuksen (38/2011) säännösten mukaisesti. Pölymittausuunnitelma on toimitettava Kiteen ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kuukautta ennen suunniteltua mittausajankohtaa.

Melu

26. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava laitoksen toiminnasta aiheutuvaa melua aistinvaraisesti murskauksen aikana päivittäin. Tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä luvan saajan selvittämään laitoksen toiminnasta aiheutuvat meluhaitat asutukselle, mikäli melusta valitetaan ja on perusteltu syy epäillä ohjearvojen ylittymistä.

Tarvittaessa tehtävät melumittaukset on suoritettava ulkopuolista asiantuntijaa käyttäen ja ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 "Ympäristömelun mittaaminen" mukaisesti murskauslaitoksen ollessa normaalisti toiminnassa ja sulan maan aikana. Melumittausuunnitelma tulee esittää Kiteen ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kuukautta ennen suunniteltua mittausajankohtaa.

Mittausraporttiin on merkittävä, mitkä työvaiheet olivat käynnissä mittaus-ajanjaksolla. Lisäksi raporttiin on liitettävä kartta, josta käyvät ilmi mittauspisteet, murskauslaitoksen ja melusteiden sijainnit. Melumittauksen aikaan murskauksen kaikkien työvaiheiden tulee olla käynnissä todenmukaisen melutason selvittämiseksi.

Mittaustulokset ja –raportti on toimitettava Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kuukauden kuluttua mittauksen suorittamisesta. Mikäli melutasojen raja-arvot ylittyvät, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin toiminnasta aiheutuvan melutason alentamiseksi esimerkiksi laitosalueen rakenteellisia suojauksia lisäämällä. Tehdyn mittauksen perusteella voidaan myös antaa lisämääräyksiä muista melun vähentämistoimista ja uusintamittauksista. Uusintamittauksia voidaan edellyttää myös myöhemmin, mikäli toiminnasta valitetaan ja on perusteltu syy epäillä melutason raja-arvon ylittymistä.

Jätteet

27. Toiminnassa syntyvistä jätteistä mukaan lukien kaivannaisjätteet on pidettävä kirjaa, josta ilmenee jätteiden laji, laatu, määrä, käsittelytapa, kuljettajat sekä sijoituspaikka. Kirjanpito on tarvittaessa esitettävä Kiteen ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Pohjavesi

28. Luvan hakijan on mitattava pohjaveden pinnan korkeus olemassa olevasta kaivosta vähintään neljä kertaa vuodessa (kevät, kesä, syksy, talvi). Mittauksista on pidettävä kirjaa. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa muuttaa pohjaveden tarkkailusuunnitelmaa tai antaa sitä koskevia tarkennuksia ja määräyksiä.

Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle. Tiedot korkeushavainnoista tulee toimittaa Kiteen ympäristölautakunnalle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

Raportointi

29. Otetun maa-aineksen määrästä ja laadusta tulee pitää kirjaa ja ottomääristä ilmoittaa vuosittain tammikuun loppuun mennessä valtakunnalliseen NOTTO-tietojärjestelmään.
30. Toiminnan tarkkailusta on pidettävä käyttöpäiväkirjaa ja yhteenveto kirjanpidosta toimitettava YLVA-järjestelmään kutakin toimintavuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä Kiteen ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan on merkittävä ainakin seuraavat tiedot:
- murskauslaitoksen toimintapäivät ja toiminta-ajat
 - murskatun kiviaineksen määrä (tn/a)
 - varastossa olevan murskeen määrä vuoden lopussa (tn)
 - käytettyjen polttoaineiden kulutus (l/a tai tn/a)
 - tiedot ympäristönäkökohtiin liittyvästä laitoksen tarkkailusta ja kunnossapidosta, kuten melun ja pölyämisen tarkkailusta, polttoainesäiliöiden ja niiden suojarakenteiden, putkistojen, venttiilien ja tankkauspistoolin sekä maaperän suojausrakenteiden ja ajoneuvojen tarkkailusta ja kunnossapidosta
 - tiedot syntyvistä jätteistä, niiden määrästä (t/a), laadusta ja toimituspaikoista (ml. poikkeustilanteissa syntyneen mahdollisesti pilaantuneen maa-aineksen ja imeytysaineiden määrästä ja toimituspaikoista)
 - ympäristönsuojeluun liittyvät mittausraportit ja selvitykset, kuten pohjaveden korkeuden tarkkailutulokset ja mahdolliset muut mittaustulokset, kuten pölymittaus- ja melumittausraportit

- tiedot onnettomuus- ja häiriötilanteista (ajankohta, syy, vaikutukset, korjaustoimenpiteet), sekä
- vuoden aikana toteutetut ja suunnitteilla olevat muutokset toiminnassa, jotka saattavat vaikuttaa päästöihin.

Vuosiraportin perusteena olevat asiakirjat ja aineistot tulee säilyttää vähintään kuusi vuotta.

Toiminnan lopettaminen tai muuttaminen

31. Toiminnan kannalta olennaisista muutoksista on hyvissä ajoin ennen niiden toteuttamista ilmoitettava Kiteen ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä myös toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä taikka toiminnanharjoittajan vaihtumisesta.

Toiminnan päätyttyä alue on siivottava ja puhdistettava sekä saatettava sellaiseen kuntoon, ettei se toiminnan päättymisen jälkeen aiheuta terveyshaittaa tai muuta merkittävää maaperän ja ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Rakennetut suojaukset tulee purkaa ja muovikalvot poistaa.

32. Ottaminen ja jälkihoito alueella on tehtävä vaiheittain ja välittömästi otto-toiminnan päätyttyä. Jälkihoitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Luiskat on tasattava 1:2,5 tai loivemmiksi ja kuopan pohja tehtävä loivasti vaihtelevaksi rakennettavilla harjanteilla ja kumpareilla, ympäristön alkuperäisiä maaston muotoja jäljitellen siten, ettei sinne muodostu vettä kerääviä painanteita.

Jälkihoidettavalle alueelle tulee muodostaa uusi kasvualusta levittämällä pohjatasolle ja luiskiin noin 15 cm:n kerros hiekkaa ja sen päälle noin 5 cm:n kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa humusta.

Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

Soranoton jälkeen alue on metsitettävä tai annettava luontaisesti metsittyä. Jälkihoitotyöt tulee olla tehtynä viimeistään vuoden kuluessa luvan päättymisestä.

33. Toiminnan päätyttyä ja jälkihoitotoimenpiteiden tultua suoritetuksi alueella luvan hakijan on pyydettävä loppukatselmusta. Vakuus palautetaan, kun hyväksytty loppukatselmus on suoritettu.

Muut määräykset

34. Alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.
35. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien ympäristön kannalta parhaiden tekniikoiden ja käytäntöjen kehittymistä. Niitä on jatkossa myös soveltuvin osin otettava käyttöön.

36. Jos ottamissuunnitelma on ristiriidassa lupamääräyksen kanssa, noudatetaan kyseistä lupamääräystä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset:

Lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Maa-aineksen ottamisesta ei saa seurata kauniin maisemankuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Yleisperustelut:

Kun otetaan huomioon ottopaikan ympäristöstä ja toiminnan laadusta ja laajuudesta saatu selvitys sekä edellä annetut lupamääräykset, ei ottamisesta aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Hanke ei ole myöskään ristiriidassa luonnonsuojelulain säädösten kanssa.

Maa-ainesten ottamisalue ja kivenmurskaamo sijaitsevat Kiteenlahdessa maa- ja metsätalousvaltaisella haja-asutusalueella. Alueella on aikaisemmin ollut maa-ainesta ja murskausaseman ympäristölupa.

Alue on Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 osoitettu kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi, sekä tärkeäksi tai vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Yleis- tai asemakaavaa alueella ei ole. Keski-Karjalan pohjavesien ja kiviaineshuollon yhteensovittamishankkeessa (POSKI) alue on määritelty osittain vähäiseen maa-ainesten ottoon soveltuvaksi. Lisäksi ottoalueen eteläosa sijaitsee Kiteenlahden rantakerrostuma-alueen harjudeltan välisessä notkelmassa, lupamääräyksissä on huomioitu harjudeltan suojelu kieltämällä maa-ainesten ottaminen deltan laelle saakka. Lähin vesistö Hyypii järvi sijaitsee noin 500 metrin etäisyydellä ottoalueesta. Pohjavedenpinta alueella on keskimäärin tasolla +82.19 ja ylin korkeusasema tasolla +82.63. Pohjavettä suojaavan maakerroksen paksuus on yli 4 metriä.

Maa-ainesten ottoalueen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita, lähin luonnonsuojelualue Tölkkiisaaren yksityismaiden luonnonsuojelualue on noin 500 metrin päässä. Ottoalueen itäpuolisella pellolla on kiinteä muinaisjäännös noin 50 metrin päässä ottoalueesta.

Murskaustoiminta aiheuttaa melua ja pölyä ympäristöön. Toiminta aiheuttaa myös riskin maaperälle ja pohjavedelle. Rajoittamalla toimintaa ja sijoittamalla murskaustoiminta ottoalueen alimmalle tasolle siten, että ottorinta, raaka-aine- ja tuotevarastokasat estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan ja torjumalla ympäristöön leviävää melua tarvittaessa myös koteloinnein, kumituksin tai muilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla, on mahdollista vähentää melua edelleen ja siten vähentää häiriötä lähiympäristössä. Ympäristöluvassa on määrätty Vna 800/2010 (ns. Muraus-asetus) mukaiset toiminta-ajat murskaukselle, sillä hakijoiden oma asuinrakennus sijait-

see alle 500 metrin päässä ottoalueesta. Lähimpiin naapurikiinteistöjen asuinrakennuksiin on matkaa yli 500 metriä, hakemuksen mukaisia meluntorjuntakeinoja käyttämällä melutaso ei ylitä naapurikiinteistöillä VnA 800/2010 mukaisia melun raja-arvoja.

Toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä ehkäistään kastelulla, koteloinnein ja suojaitein. Ympäristössä kasvava metsä suojaa melun lisäksi ympäristöä myös pölyltä.

Pohjaveden pilaantumisriskiä vähennetään varastoimalla polttonesteet joko kaksivaippasäiliöissä tai kiinteästi valuma-altaallisissa ja katetuissa säiliöissä, suorittamalla tankkaukset nestetiiviillä alustalla, sijoittamalla kaikki sellaiset paikat, joissa varastoidaan tai käsitellään öljyä tai muuta maaperän tai pohjaveden kannalta vaarallista ainetta sekä työkoneiden paikoitusalue nestetiiville alustalle, varustamalla polttonestesäiliöt ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä ja kieltämällä suolan käyttö alueen pölynsidonnessa.

Kun otetaan huomioon ottopaikan ja murskausaseman ympäristöstä ja toiminnan laadusta ja laajuudesta saatu selvitys sekä edellä annetut lupamääräykset, voidaan laitoksen sijaintipaikkaa ja toimintaa pitää terveydelliseltä sekä ympäristön- ja luonnonsuojelun kannalta hyväksyttävänä eikä laitoksesta myöskään aiheudu naapureille pysyvää kohtuutonta räsitusta. Ottamisesta ei myöskään aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista eikä huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa

Yksityiskohtaiset perustelut:

Määräykset 1-3: Maa-aineslupa perustuu ottamissuunnitelmaan, joten suunnitelmassa esitetty on sitova kuten lupamääräyksetkin. Pohjaveden pinnan korkeus vaihtelee, joten vähintään 2 metrin suojakerros on tarpeen pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi.

Kokonaisottomäärä ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Ottamisalue tulee merkitä selvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty. Alimman ototason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Määräys 4: Määräys on tarpeen valvonnan sekä yleisen ja liikenneturvallisuuden kannalta.

Määräykset 5-6: Ympäristöluvassa määrätty murskaustoiminnan tuotantomäärä ja toiminta-ajat ovat yhteneväiset valtioneuvoston asetuksen (800/2010) kanssa. Ottaen huomioon murskaustoiminnan vuosittainen toiminta-aika, ei päivittäistä toiminta-aikaa katsottu tarpeelliseksi rajoittaa valtioneuvoston asetuksen (800/2010) määräyksiä tiukemmaksi.

Lupamääräyksissä on annettu velvoite tiedottaa etukäteen jokaisesta murskauksen aloituksesta ympäristönsuojeluviranomaiselle valvontaa varten.

Määräyksellä 7: suojellaan pohjavesiä pilaantumiselta. Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita aineksia.

Määräys 8: Viranomaisvalvontaa varten ja onnettomuustilanteiden varalta on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella oltava aina tiedot vastuullisista yhteishenkilöistä.

Määräykset 9-11: Lupamääräykset ilmaan aiheutuvien pölypäästöjen estämisestä on annettu terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Murskaustoiminnasta pääsee ilmaan pölyä, jolla voi olla haitallisia vaikutuksia ihmisten ja muiden eliölajien terveyteen. Pölylle on siksi asetettu raja-arvo ilman laatua koskevan valtioneuvoston asetuksen (79/2017) mukaisesti. Maa-aineksen käsittelystä, varastoinnista ja liikenteestä aiheutuu myös pölyämistä ja sen leviämistä ympäristöön voidaan ehkäistä esimerkiksi kastelemalla, peittein ja suojaistutuksin. Pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi pölynsidonnassa on rajoitettu suolan käyttöä.

Määräykset 12-13: Määräyksillä varmistetaan siitä, ettei laitos aiheuta terveys- tai viihtyvyyshaittaa asutukselle. Asetetut meluraja-arvot vastaavat valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) asetettuja melutason arvoja. Yöajalle ei katsottu tarpeelliseksi antaa melua koskevia määräyksiä, koska laitos ei toimi yöaikaan. Melulähteiden ja varastokasojen oikealla sijoittelulla voidaan rajoittaa melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Lähin häiriintyvä kohde sijaitsee noin 360 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta ja tämän vuoksi toiminnanharjoittajan on tarvittaessa ryhdyttävä erityisiin torjuntatoimiin meluhaittojen vähentämiseksi.

Määräykset 14-17: Jätelain 8 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava seuraavaa etusijajärjestystä: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta, mutta jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä. Syntyvät jätteet on jätelain 13 §:n mukaan varastoitava, käsiteltävä ja kuljetettava siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumista, epäsiisyyttä, roskaantumista tai terveyshaittaa. Ympäristönsuojelulain 113 §:n mukaan kaivannaistoimintaa koskevassa ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset kaivannaisjätteestä, toimintaa koskevasta kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta.

Maa-ainelain 16b §:n mukaan luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle.

Vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, jolla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle vaarallinen, ympäristölle vaarallinen tai muu vastaava ominaisuus. Vaarallisen jätteen asianmukainen käsittely ja hävittäminen on mahdollista vain laitoksessa, jossa on tähän toimintaan soveltuva asiantuntemus, tekniikka ja viranomaisen antama lupa. Vaarallisen jätteen asianmukainen varastointi edellyttää säilytysastioiden merkitsemistä ja varastointia siten, etteivät asiattomat joudu tekemisiin vaarallisten jätteiden kanssa. Nestemäiset vaaralliset jätteet säilytetään yleensä omissa astioissaan, mutta nämä astiat voivat olla heikkokuntoisia ja niissä voi olla vuotoja. Nesteiden pääsy ympäristöön voidaan ehkäistä sijoittamalla säiliöt tiivispohjaiselle alustalle, joka on varustettu reunakorokkeiden tai suoja-altaisiin. Vaaralliset jätteet ovat erilaisia kemiallisia yhdisteitä, jotka saattavat reagoida keskenään siten, että siitä aiheutuu vaaraa terveydelle ja ympäristölle. Ainoastaan samanlaisia ja samanlaatuisia vaarallisia jätteitä voi yhdistellä. Lisäksi jätelaki kieltää erilaatuisten vaarallisten jätteiden sekoittamisen keskenään ja muihin jätteisiin.

Siirtoasiakirjamenettelyllä voidaan seurata vaarallisen jätteen kulkua tuottajalta asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsittelypaikkaan.

Jätteen haltijan on oltava selvillä hallinnassaan olevan jätteen määrästä, lajista, laadusta, alkuperästä ja jätehuollon kannalta merkityksellisistä ominaisuuksista sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista. Tämä edellyttää hyödyntämiskelpoisen jätteen toimittamista hyötykäyttöön sekä vaarallisen jätteiden asianmukaista hyödyntämistä tai käsittelyä laitoksessa tai vastaanottoapaikassa, jolla on siihen ympäristölupa.

Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä siitä, että sen käyttämät jätekuljetusyritykset on merkitty jätteen ammattimaisina kuljettajina jätehuoltorekisteriin.

Määräykset 18-19: Polttoaineiden ja kemikaalien asianmukaisella varastoinnilla ja käsittelyllä voidaan ennakolta ehkäistä ympäristövahinkojen syntymistä. Varastoitessa polttoaineita ulkona säiliöissä on polttoaineiden ympäristöön pääsyn estämiseksi huolehdittava säiliöiden kunnosta ja varmistuttava, ettei täyttöjen yhteydessä tapahdu letkujen irtoamisia, ylitäyttöjä tai muita tilanteita, joissa polttoaineita pääsisi valumaan maahan. Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi tukitoiminta-alueen (mm. polttoaineiden varasto- ja tankkauspaikat sekä työkoneiden säilytyspaikat) maarakenteet tulee tiivistää niin, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumista aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen pystytään estämään.

Määräys 20: Soranottoalueet ja murskausalueet saattavat houkuttaa ulkopuolisia esim. maastoajaja harjoittelevia tms. liikkuja, jotka voivat toiminnallaan aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta vahinkoa esimerkiksi silloin, kun asema ei ole toiminnassa. Tämän vuoksi alueelle on veloitettu asentamaan tarvittaessa lukittava puomi tai muu vastaava pääsyn estävä järjestelmä.

Määräykset 21-22: Onnettomuustilanteissa polttoaineiden ja muiden haitallisten kemikaalien pääsy maaperään ja edelleen pohjaveteen pitää pystyä ehkäisemään tehokkaasti. Tämä edellyttää vuodon pikaista havaitsemista, henkilökunnan oikeaa toimintaa ja riittävää öljyntorjuntakalustoa. Ympäristönsuojelulain 123 §:n perusteella luvanhaltijan on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle sellaisista tavanomaisesta toiminnasta poikkeavista tapahtumista ja onnettomuuksista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristöön tai luvan noudattamiseen. Valvontaviranomainen voi antaa asiantuntija-apua ja ryhtyä osaltaan tarvittaviin toimenpiteisiin poikkeustilanteen korjaamiseksi sekä siitä johtuvien haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi tai vähentämiseksi. Määräyksellä varmistetaan tiedonkulku niille viranomaisille tilanteessa, jossa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua merkittävää haittaa.

Määräykset 23-24: Tarkkailua ja raportointia koskevat määräykset on annettu ympäristönsuojelulain 62 §:n ja ympäristönsuojeluasetuksen 15 §:n nojalla. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan käyttötarkkailusta, päästöjen, jätteiden ja jätehuollon, toiminnan vaikutusten sekä toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. Ympäristönsuojelulain 6 §:ssä mainitun selvilläolovelvollisuuden nojalla toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Laitoksen käyttö- ja päästötarkkailu palvelevat monipuolisesti myös kivenmurskaamon toimintaa ja vähentävät osaltaan mm. ympäristöriskejä.

Haitallisia ympäristövaikutuksia voidaan ennalta ehkäistä tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi huolehtimalla polttoainesäiliöiden, niiden suojaraken-

teiden ja muiden toimintaan liittyvien rakenteiden ja ajoneuvojen kunnosta ja toiminnan säännöllisestä seuraamisesta sekä tarvittavien korjaustoimenpiteiden suorittamisesta. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan harjoittaja vastaa haitallisten ympäristövaikutuksien ennaltaehkäisystä ja ympäristöhaittojen poistamisesta tai rajoittamisesta mahdollisimman vähäisiksi. Kirjanpito on tarpeen, jotta luvan saaja ja viranomaiset ovat selvillä laitoksen toiminnasta ja sen aiheuttamista päästöistä.

Määräykset 25–26: Määräykset ovat tarpeen laitoksen toiminnan ja ympäristöluvan valvonnan sekä ympäristövaikutusten seurannan kannalta. Ympäristönsuojeluviranomainen voi päättää lisämittauksista tarvittaessa.

Melu- ja pölypäästöt eivät saa ulkona ylittää lupamääräyksessä 9 mainittua hiukkastasoja asuinalueilla eivätkä lupamääräyksessä 12 mainittua melutasoa otettaessa huomioon alueen yleinen melutaso. Mittaukset ovat tarpeen, mikäli ympäristönsuojeluviranomaisella on aihetta epäillä asetettujen raja-arvojen ylittymistä.

Ympäristönsuojelulain 209 §:n mukaan mittaukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Määräys 27: Jätelain 12 §:n mukaan jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä jätteen ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja tarvittaessa annettava näitä koskevat tiedot muille jätehuollon toimijoille. Lisäksi ympäristöluvan haltijan ja vaarallisen jätteen tuottajan on pidettävä kirjaa toiminnassaan syntyneen, kerätyn, varastoidun, välivarastoidun, kuljetetun, hyödynnetyn tai käsitellyn jätteen laadusta, määrästä ja alkuperästä jätelajeittain, toimituspaikasta ja kuljettajista sekä vastaanottamatta jätetyn jätteen lajista, määrästä ja toimituspaikasta. Jätelain 122 §:n perusteella valvontaviranomaisella on oikeus pyynnöstä saada tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot.

Määräys 28: Lupamääräys on tarpeen toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten seuraamiseksi. Pohjaveden pinnan tarkkailulla varmistetaan, että maa-ainesten ottoalueen ja murskausalueen sekä ylimmän pohjavesipinnan väliin jäävä suojakerrospaksuus on riittävä. Tarvittaessa voi olla tarpeen laajentaa tutkimusta, mikäli epäillään haitta-aineiden kulkeutumista pohjaveteen.

Määräykset 29-30: Laitoksen toiminnasta pidettävän kirjanpidon ja siihen perustuvan vuosiraportin tarkoituksena on pitää toiminnanharjoittaja ja valvontaviranomainen selvillä toiminnan ympäristöön kohdistuvasta kuormituksesta sekä sen laadusta ja laajuudesta. Saatujen tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta sekä luvassa annettujen määräysten noudattamista. Ympäristö- ja maa-ainelupiin liittyviä raportteja ja tarkkailutietoja viedään myös ympäristöhallinnon tietojärjestelmään ympäristönsuojelulain 223 §:n sekä maa-ainelain 23a ja 23b §:ien mukaisesti.

Määräys 31: Toiminnan olennainen muuttaminen voi vaikuttaa mm. laitoksen päästöihin, mistä syystä muutoksista tulee ilmoittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle. Muutokset voivat vaatia ennen toteuttamistaan luvan tarkistamisen.

Toiminnan lopettaminen edellyttää, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja varastoidut jätteet on poistettu. Toiminnan loppuessa kokonaan on tärkeää, että lopettaminen tehdään hallitusti ympäristövaikutukset ja niiden seuranta huomioiden. Määräys on tarpeen tiedonkulun ja mahdollisen jälkivalvonnan järjestämiseksi.

Määräys 32-33: Määräykset ottoalueen muotoilusta ovat tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Maannoskerroksen palauttaminen luiskiin ja ottoalueen pohjalle nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista. Alueen metsittäminen tai luontainen metsittyminen sopeuttavat ottamisalueen ympäröivään luontoon ja maisemaan.

Loppukatselmuksessa todetaan alueen siisteyden, jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

Määräys 34: annetaan erittäin uhanalaisten lintujen pesimisrauhan takaimiseksi.

Määräys 35: Toiminnanharjoittaja on ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan velvollinen käyttämään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaan lupaa on muutettava luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen, haitankärsijän tai 186 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön hakemuksesta, jos esimerkiksi parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan vähentää olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia.

Määräys 36: Määräys selventää maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestyksiä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia.

Lausuntojen ja muistutusten huomioiminen lupapäätöksessä

Lausunnot

Pohjois-Karjalan Ely-keskuksen ja Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden lausunnoissaan esitetyt vaatimukset on otettu huomioon asetetuissa lupamääräyksissä.

VOIMASSAOLOAIKA

Päätöksen voimassaolo

Tämä lupapäätös on voimassa 10 vuotta luvan myöntämisestä. Jos lupavollinen toiminta muuttuu oleellisesti, on toiminnalle haettava uusi ympäristölupa.

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia säännöksi tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 5 -12, 14-17, 19-20, 22, 27, 34, 37, 39-40, 42-44, 47a-49, 52-53, 58, 62, 66, 70, 83, 85, 87, 89, 111-114, 123, 141-142, 170, 172, 190-191, 199, 205, 209 ja 223 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, 11-12 ja 14-15§

Maa-ainelaki (555/1981) 1, 1a, 3-7, 10-13, 16b, 19-21, 23, 23a ja 23b §

Valtioneuvoston asetus (926/2005) maa-ainesten ottamisesta 1 - 4, 6-9 §

Jätelaki (646/2011) 5-6, 8, 12-13, 15-17, 28-29, 31, 72-73 ja 118-122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 7-11, 20, 22 ja 24 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston asetus melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)
Kiteen kaupungin hallintosääntö 7.4.2025 5 luku 16.3 §

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Ympäristölautakunta määrää hakijan pyynnöstä, että hakija voi aloittaa hake muksen mukaisen maa-ainesten otto- ja murskaustoiminnan lupapäätöstä noudattaen muutoksenhausta huolimatta, mikäli hakija asettaa 9 000,00 euron suuruisen vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten haittojen ja vahinkojen korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta. Asetettava vakuus voi olla pankkitakaus tai talletustodistus. Vakuuden tulee olla voimassa, kunnes lupa on saanut lainvoiman.

Perustelut:

Maa-ainesten ottopaikka ja murskauspaikka sijaitsevat Kiteenlahdessa, hakijoiden tilan sora-alueella, joka on ollut ottamistoiminnan piirissä jo vuodesta 2009 saakka. Alue on ihmisen muokkaamaa aluetta, joten toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta ei aiheuttaisi peruuttamattomia muutoksia alueella, mikäli lupa peruttaisiin.

MAKSUT

Luvan käsittelystä peritään ympäristölautakunnan 18.12.2024 hyväksymän Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 ja 4 §:n ja 18.12.2024 hyväksymän maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamista ja ottamistoiminnan valvontaa koskevan taksan 2 ja 8 §:ien mukaisesti yhteensä **2 540,00 euroa**. Lisäksi hakijan on suoritettava maa-ainesoton vuotuinen valvontamaksu kulloinkin voimassa olevan taksan suuruisena ja ympäristöluvan valvontamaksu kulloinkin voimassa olevan taksan ja hyväksytyyn valvontaohjelman mukaisena. Nämä palvelumaksut ovat arvonlisäverottomia.

VAKUUS

Maa-aineslain 21.2 §:n mukaisen aloitusoikeuden hyödyntämiseksi luvan saajan on määrätty edellä asetettavaksi ennen toiminnan aloittamista 9 000 euron suuruinen vakuus, jonka tulee olla voimassa, kunnes päätös on saanut lainvoiman.

Lupapäätöksen saatua lainvoiman ennen toiminnan aloittamista asetettu vakuus muutetaan koko toiminnan aikaiseksi vakuudeksi, jonka tulee olla voimassa vähintään 12 kuukautta yli tämän luvan voimassaoloajan. Vakuuden arvoa voidaan tarkastaa luvan voimassaoloaikana.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös:

Hakija

Päätös tiedoksi:

Kiteen kaupunginhallitus

Lupa- ja valvontavirasto

Pohjois-Karjalan ympäristöterveys

Ilmoitus päätöksestä:

Erikseen kuullut kiinteistöt (11 kpl)

Julkinen kuulutus:

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella yleisessä tietoverkossa sekä Lupapisteen Julkipano-sivustolla (www.julkipano.fi) 19.3.2026

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen.

Muutosta saavat hakea kirjallisella valituksella luvan hakija ja ne, joiden oikeutta ja etua asia saattaa koskea, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät sekä laitoksen sijaintikunnan kunnanhallitus sekä sellaiset viranomaiset, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua.

Valitusosoitus on liitteenä